

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ

Кафедра хореографії і танцювальних видів спорту

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-
практичної конференції
«Хореографічна термінологія:
виклики сучасності»

12 листопада 2025 року

Київ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ
Кафедра хореографії і танцювальних видів спорту

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції
«Хореографічна термінологія: виклики сучасності»

12 листопада 2025 року

Київ 2025

Редакційна колегія:

Соронович Ігор Михайлович Кандидат наук з фізичного виховання та спорту, майстер спорту України міжнародного класу, суддя міжнародної категорії WDC, завідувач кафедри хореографії і танцювальних видів спорту Національного університету фізичного виховання і спорту України, керівник Всеукраїнської ради спортивних танців, керівник Асоціації спортивних танців м. Києва

Козинко Лілія Леонідівна Кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри хореографії і танцювальних видів спорту Національного університету фізичного виховання і спорту України

Хом'яченко Олеся Олександрівна Доктор філософії з фізичної культури і спорту, старший викладач кафедри хореографії і танцювальних видів спорту Національного університету фізичного виховання і спорту України

ББК 75.151.2

УДК 792.8

Хор 79

Хореографічна термінологія: виклики сучасності: Збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції, Київ, 12 листопада 2025 р. [Електронний ресурс]. – К., 2025. – 145 с.

Збірник містить матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Хореографічна термінологія: виклики сучасності», проведеною кафедрою хореографії і танцювальних видів спорту Національного університету фізичного виховання і спорту України 12 листопада 2025 р. До збірника увійшли тези учасників конференції у авторській редакції.

Затверджено на засіданні кафедри хореографії і танцювальних видів спорту Національного університету фізичного виховання і спорту України протокол № 7 від 23 грудня 2025 р.

© Автори статей

Коверзюк Дарина Миколаївна, Козинко Лілія Леонідівна	
Переосмислення поняття «пластичність» у сучасному танці: соматичні практики як простір тілесної трансформації.....	72
Богуславська Юлія Андріївна, Тараненко Юлія Петрівна	
Патріотичне виховання дітей засобами українського народного танцю...	76
Губа Анастасія Олександрівна, Козинко Лілія Леонідівна	
Визначення рівнів розвитку артистичних здібностей молодших школярів у процесі використання імпровізації на заняттях хореографії.....	80
Крутієнко Матвій Віталійович, Бабак Світлана Віталіївна	
Необхідність масажу для покращення гемодинаміки у танцюристів.....	85
Кравченко Марія Олександрівна, Козинко Лілія Леонідівна	
Хореографія як невід’ємна складова циркового номеру.....	90
Кочубей Анна Олександрівна, Козинко Лілія Леонідівна	
Лабан-аналіз як метод дослідження тілесності танцівника.....	95
Струкова Анастасія Миколаївна, Рожкова Тетяна Андріївна	
Комплексний вплив занять спортивними танцями на морфофункціональні та психоемоційні показники жінок із надмірною масою тіла.....	101
Черненко Катерина Юріївна, Козинко Лілія Леонідівна	
Потенціал інтеграції технік сучасного танцю у підготовці художніх гімнасток.....	105
Богатирьова Майя Едуардівна, Щур Людмила Богданівна	
Традиційні терміни в сучасній хореографічній практиці: нові трактування.....	108
Виклюк Роксолана Романівна, Лупак Наталія Миколаївна	
Перспективи використання сучасних цифрових систем фіксації руху у професійній підготовці майбутніх хореографів.....	113
Яремій Ангеліна Ярославівна, Водяна Валентина Олександрівна	
Рух як текст: семіотичні підходи.....	117
Слепухін Володимир, Соколова Ольга Валеріївна	
Роль візуалізації у формуванні художньо-образного мислення майбутніх хореографів.....	121
Кучер Тетяна Михайлівна, Хом’яченко Олеся Олександрівна	
Сучасний стан проблеми впливу самооцінки на психологічний стан та досягнення танцюристів у спортивних танцях.....	124
Конобас Олексій Русланович, Сороневич Ігор Михайлович	
Баланс між дисципліною та довірою в хореографії.....	128
Євтушенко Тетяна Петрівна, Рожкова Тетяна Андріївна	
Психолого-педагогічні чинники розвитку професійної компетентності тренера зі спортивного танцю.....	132
Демков В’ячеслав Іванович, Хом’яченко Олеся Олександрівна	
Теоретичні основи та особливості формування тактичної майстерності спортсменів-танцюристів на етапі спеціалізованої підготовки.....	136
Єсик Ліза Володимирівна, Рожкова Тетяна Андріївна	
Інтеграція сучасних іт-технологій у спортивні танці як інструмент залучення спонсорів та розвитку партнерств.....	139

ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ЦИФРОВИХ СИСТЕМ ФІКСАЦІЇ РУХУ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ХОРЕОГРАФІВ

Виклюк Роксолана Романівна
*студентка 3 курсу бакалаврату ОПП Хореографія
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка,
м. Тернопіль, Україна*

Науковий керівник:
Лупак Наталія Миколаївна,
*доктор педагогічних наук,
професор кафедри педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти,
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка,
м. Тернопіль, Україна*
<https://orcid.org/0000-0001-7868-8771>,

У сучасному освітньому просторі зростає роль цифрових технологій, які стають невід'ємною складовою професійної підготовки у сфері мистецтва, зокрема хореографії.

Сучасні дослідження підтверджують посилення ролі цифрових технологій у хореографічній освіті. Лі Дж. та Ахмад М. А. простежили еволюцію онлайн-навчання танцю – від відеоуроків до VR/AR-платформ і застосування штучного інтелекту. Деміан Н.-К. зазначає, що цифровізація змінює не лише методику викладання, а й педагогічну модель взаємодії, сприяючи самостійності студента. Українські дослідники Сивоконь Ю. М. і Печененко М. В. підкреслюють ефективність відеоаналізу у викладанні класичного танцю. Арвінд Д. К. та Валтазанос А. ще на початковому етапі розвитку технологій створили систему Speckled Tango Dancers – перший приклад сенсорної фіксації парної взаємодії в реальному часі. Експериментальні роботи Чень Й., Чжан Й., Ван З. та Лі Й. засвідчили позитивний вплив ШІ, технологій захоплення руху й VR на якість виконання, мотивацію та засвоєння матеріалу. Водночас Пастухов О. А. застерігає від ризиків втрати тілесності та художньої автентики в умовах цифрового навчання.

Однією з найперспективніших технологій, здатних змінити підхід до аналізу та викладання руху, є системи цифрової фіксації руху (motion capture, або mocap). Їх використання відкриває нові можливості для вдосконалення навчального процесу, підвищення якості засвоєння техніки танцю, а також розвитку аналітичного мислення майбутніх хореографів.

Сутність і принцип роботи цифрових систем фіксації руху. Технологія motion capture передбачає реєстрацію рухів тіла людини за допомогою спеціальних сенсорів, камер або маркерів, які передають дані на комп'ютер для подальшого аналізу та візуалізації. Існують різні типи таких систем – оптичні (Vicon, OptiTrack), інерційні (Xsens, Rokoko), безмаркерні (Microsoft Kinect, iPi Soft). Усі вони дають змогу отримати точну тривимірну модель руху, що може бути використана для дослідження динаміки, просторових характеристик та технічних особливостей танцювальних елементів.

У хореографічній практиці подібні системи можуть фіксувати не лише загальні траєкторії рухів, а й мікродинаміку, розподіл ваги, роботу суглобів, темпоритмічні параметри. Це відкриває можливість для комплексного аналізу руху, що раніше базувався переважно на суб'єктивному спостереженні викладача.

Цифрові системи фіксації руху можуть стати потужним інструментом у підготовці студентів-хореографів. Насамперед вони дозволяють здійснювати об'єктивну оцінку техніки виконання, виявляти помилки у постановці корпусу, положенні кінцівок, координації рухів. Візуалізація рухів у 3D-форматі дає студентам можливість побачити себе з боку, проаналізувати помилки та скоригувати виконання.

Використання таких технологій також сприяє підвищенню ефективності викладання теоретичних дисциплін – «Естетика танцю», «Біомеханіка танцю», лекцій з навчальних дисциплін професійної підготовки «Класичний танець та методика його навчання» і «Український танець та методика його навчання» тощо. За допомогою mocap можна створювати навчальні відеоматеріали, 3D-анімації, демонстраційні моделі рухів для дистанційного чи змішаного навчання. Це особливо актуально в умовах цифровізації освіти та зростання попиту на онлайн-формати підготовки фахівців мистецького профілю.

Крім того, системи фіксації руху дозволяють здійснювати порівняльний аналіз техніки різних виконавців, що корисно як для індивідуальної роботи, так і для колективних постановок. Викладач може оцінювати динаміку професійного зростання студента на основі об'єктивних показників рухової активності.

Однією з основних переваг є об'єктивність аналізу руху, що дозволяє мінімізувати суб'єктивний фактор у педагогічній оцінці. Завдяки цифровій фіксації можна детально дослідити кінематику та кінетику рухів, що сприяє більш глибокому розумінню законів пластики тіла. Технології мосар відкривають широкі можливості для міждисциплінарної співпраці – зокрема, у поєднанні хореографії з біомеханікою, кінезіологією, інженерією, комп'ютерною графікою.

Застосування таких систем у навчальному процесі підвищує мотивацію студентів, адже робота з інноваційними інструментами формує сучасне бачення мистецтва руху, розвиває технологічну грамотність та креативність. Крім того, цифрова фіксація дозволяє створювати архіви рухів – бази даних танцювальних елементів, що можуть використовуватися для наукових досліджень, постановочної роботи чи створення цифрових перформансів.

Попри очевидні переваги, впровадження цифрових систем фіксації руху у навчальний процес хореографічних спеціальностей стикається з низкою труднощів. Серед основних – висока вартість обладнання, необхідність спеціальної технічної підготовки викладачів, потреба у створенні методичних матеріалів та адаптації навчальних програм. Важливим аспектом є також етичні та педагогічні питання: баланс між цифровим аналізом і живою емоційністю танцю, яка залишається сутністю хореографічного мистецтва.

У найближчі роки можна очікувати подальше здешевлення та спрощення систем фіксації руху, що зробить їх більш доступними для освітніх закладів. Розвиток штучного інтелекту дозволить автоматично аналізувати рухи, формуючи рекомендації щодо їх покращення. Інтеграція мосар-технологій у середовища віртуальної та доповненої реальності відкриє можливості створення інтерактивних навчальних платформ, де студенти зможуть вивчати техніку танцю в імерсивному форматі.

Таким чином, цифрові технології стають не просто допоміжним інструментом, а важливим чинником модернізації хореографічної освіти.

Отже, системи цифрової фіксації руху мають значний потенціал для оновлення методів викладання у хореографічній освіті. Вони сприяють підвищенню якості навчального процесу, розвитку аналітичних навичок студентів, створенню нових форм художньої взаємодії між технологією та тілом. Попри існуючі виклики, перспективи впровадження motion capture у хореографічну педагогіку є надзвичайно широкими й відповідають сучасним тенденціям цифрової трансформації мистецької освіти.

Список використаних джерел

1. Водяна В., Щур Л., Маловічко С., Баньковський А., Машталер І., Солонинка Т. Застосування цифрових технологій у формуванні естетичної компетентності майбутніх педагогів засобами хореографічного мистецтва. *Молодь і ринок № 9 (217) вересень, 2023*. С. 135–140. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2023.291110>
2. Говорченко С. М. Цифрові інструменти в освітньому процесі хореографії: інтеграція у вищу мистецьку освіту. *Педагогічна Академія: наукові записки*, (21). 2025. <https://doi.org/10.5281/zenodo.16741666>
3. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: підручник, 3-тє вид., випр. Київ: Академвидав, 2015. 304 с.
4. Лупак Н. М. Концепція інтермедіальної комунікативної діяльності у системі професійної підготовки майбутніх учителів мистецьких спеціальностей. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах: збірник наукових праць*, 2020. Вип. 69. С. 15–20.
5. Омельченко А. Використання цифрових технологій у мистецькій освіті/ Анетта Омельченко, Олеся Кисельова. *Наукові записки БДПУ. Сер.: Педагогічні науки*. 2022. Вип. 2. С. 285–294.
6. Совгира Т. І. Цифрові технології в сучасному візуальному мистецтві. *Вісник КНУКіМ. Серія «Мистецтвознавство»*, 42, 2020. С. 65–71. <https://doi.org/10.31866/2410-1176.42.2020.207634>